

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 315. Quænam pœnæ constitutæ jure civili raptoribus rerum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

rei alienæ, sive manifestè, sive occultè facta, propriè & strictè accepta, rectè definitur: injusta rei alienæ mobilis, aut se moventis per vim facta ablatio. Dicitur primò: *Ablatio*; hinc rapinam non facit, qui alteri in rebus vel bonis illius infert damnum ea destruendo vel deteriorando; quia alteri nihil aufert, nec agit quid lucri faciendi causâ, quod ipsum aliqui exprimunt in ipsa definitione rapinæ. Gonz. in c. super eo. h. t. num. 10. Wiestn. h. t. num. 23.

2. Dicitur secundò: *Ablatio injusta*; hinc rapinam non committit, qui rem alienam etiam per vim aufert justè, ut contingit, dum ea aufertur in bello justo hosti, vel aliàs in extrema necessitate, vel autoritate legitimi Magistratûs. Mol. tr. 2. de f. & f. d. 683. n. 2.

3. Dicitur tertio: *Rei aliena*; hinc raptor non est, qui rem suam, vel quam putat esse suam, ab alio possessam aufert, unde etiam pœnâ ordinariâ non punitur, sed aliâ minori ob vim propriâ autoritate possessori illatam, cum eam possit in judicio repetere. Sylv. v. rapina, in pr. Pirh. n. 30. Wiestn. h. t. n. 23. ubi etiam ait, incurrere illum pœnas decretas. L. si quis in tantam. c. unde vi. vi cujus rei, si auferentis propria est, eive debita, dominium vel jus, quod in ea habuit, perdit, §. 1. Inst. h. t. si autem fuit aliena, ipsam ejusve æstimationem restituere debet, pro quibus citat. L. extat. ff. quod metûs causâ. Mol. l. c. num. 3. in fine. Gonz. l. c. & quidem in duplum, ut Lauterb. §. 8. atque ita, qui rem sibi debitam debitori per vim aufert, jus crediti amittit. L. 12. in fine, & L. 13. ff. quod metûs causâ. L. 7. c. unde vi. Harp. in §. 1. Inst. h. t. Lauterb. in ff. h. t. §. 6.

4. Dicitur quarto: *Rei mobilis, aut se moventis*; quia res immobiles, ut fundi, non dicuntur propriè rapti aut auferti, sed violenter invadi. §. ita tamen in fine. Inst. vi honor. raptor. L. 1. c. eod. Unde de jure salium de possessione prædii, non est raptor; quia nec possessio, nec prædium est res mobilis; nomine autem rei se moventis veniunt pecora seu animantia.

5. Dicitur quinto: *Sive manifestè, sive occultè*; intelligendo per rò occultè, non quòd ignorante domino rei fiat, qualiter committitur furtum, sed quòd in loco privato fieri possit, & per rò manifestè, quòd fiat palàm coram aliis in loco publico. Differt tamen raptor talis manifestus à prædone per hoc, quòd hic in viis & stratis publicis itinerantibus res suas auferat, c. pœnale. 14. q. 5. Pirh. l. c. cum Host. in sum. h. t. n. 2. Sylv. v. rapin. in pr.

6. Dicitur sexto: *Per vim facta*; sive ea armis, (quæ semper vim indicare, cum Masc. de prob. concl. 1409. n. 19. ait Lauterb. l. c. §. 9.) sive absque armis inferatur. L. prator ait. §. 10. ff. & in princ. Inst. de vi honor. raptor. sive ea actu inferatur, sive parata inferri, si dominus rerum resisteret. cit. L. prator ait. Farin. pr. crim. q. 166. n. 31. Carpz. pr. crim. p. 2. q. 9. n. 68. Pirh. h. t. n. 31. qui, quamvis addat ad rapinam reduci extorsionem rei ab altero per metum injustè illatum, negat tamen id ipsum Lauterb. l. c. §. 8. committi hoc delictum propriè, sed esse aliam speciem violentiæ, scilicet compulsivam, quæ facit actionem, quod metûs causâ, dum quis metûs causâ compulsus, ipse tradit res suas, aut cum aliis vilioribus commutat; quia ad hoc delictum requiritur vult ablationem, quæ violentè manu sic illata, pro quo citat §. 1. Inst. h. t. & Carpz. f. p. 4. c. 35. defens. 7. à n. 11. differt verò per has particulas: *per vim facta*; à furto, utpote quod,

quia sic clam & ignorante domino, vel per dolorem, excludit vim seu violentiam ei illatam, adcoque minus grave delictum est, & rapina furtum improbius dicitur. cit. L. prator ait. ff. & princ. Inst. de vi honor. raptor. & quidem in ratione injuriæ rapina gravius furto delictum est, juxta D. Thom. 2. 2. q. 66. a. 4. Less. L. 2. de just. c. 10. n. 8. tum quia continet duplicem injuriam & injustitiam, unam, quæ læduntur bona proximi, alteram, quæ est realis contumelia, lædens personam & honorem proximi, Pirh. cit. n. 31. cum Mol. Tom. 3. de just. tr. 2. d. 683. num. 7. Haunold. de f. & f. Tom. 1. tr. 2. n. 264. tum quia in utroque reperitur diversa ratio involuntarij; cum rapina committatur domino sciencie, & vim patiente, cui proinde ablatio rei est positivè, & magis involuntaria constituitur graviorem injuriam, furtum verò involuntarium ob ignorantiam. Atque ex his patet, rapinam essentialiter continere vim seu violentiam ablativam, præterquam alias violentiæ species fundantes diversas actiones vi diversarum legum, vide apud Wiestn. h. t. n. 18.

Quest. 315. Quenam pœna constituitur jure civili raptoribus rerum?

Resp. Primò: Pœnæ raptorum civiliter ventorum sunt, quòd raptor actori intra annum utilem (dum computantur illi dies tantum, quibus experiundi est potestas) agenti condemnatur in quadruplum rei ablatæ, hoc est, in rem ablatam restituendam, & præter rem ablatam in triplum æstimationis rei, seu pretii veri illius. L. 2. §. 13. ff. h. t. post annum verò in Simplum, id est, ad solam rem ablatam, seu, si ea non existat, ad æstimationem illius, & ad æstimationem damni & lucri ex ista ablatione cessantis; quia est actio prætoriana, quæ annum excedere non debet. Inst. in pr. & vi honor. raptor. & cit. L. prator ait. ff. eod. In foro etiam conscientiæ non tenetur raptor, aut etiam alius, qui rem injustè abstulit ante Judicis sententiam plus restituere, quàm accepit, post sententiam verò ad pœnam aliquam tenetur, eidem acquiescere, ita cum D. Thom. 2. 2. q. 62. a. 4. in corp. Sylv. v. rapina. q. 1. Pirh. h. t. n. 32. Wiestn. num. 24. cum communi TT. Nec refert quòd ad hanc pœnam tripli præter rem restituendi, sive raptor sit manifestus, seu deprehendatur in ipso delicto, sive non. Lauterb. l. c. §. 14. ac ita rapina mitius puniatur, quàm furtum, quod, si manifestum, punitur pœnâ restituendi quadruplum, non computando rem ipsam ablatam, hujus rationem vide apud eundem; idque, si dominus rei sit actor, si non-dominus, condemnatur ei solùm ad interesse. cit. L. 2. §. 22. & prout distinguit Hahn, ad Wesenb. h. t. apud Lauterb. in ff. Lib. 47. t. 8.

2. Resp. Secundò: Dum agitur criminaliter, pœna raptorum res alienas sine armis, violenter tamen rapientium, est, quæ statuitur L. 1. in pr. ff. ad Leg. Jul. de vi privata. & L. 2. c. eod. nimirum amissio tertiarum partium bonorum raptoris, & amissio omnis dignitatis seu honoris, item infamia, Host. in Sum. §. de raptoribus. h. t. n. 9. Raptorum cum armis pœna est capitalis gladii, & vel maxime, si sint grassatores & spoliatores itinerantium. L. penult. ff. ad Leg. Jul. de vi publ. Const. crim. Caroli V. a. 126. cui pœnæ capitali successit deportatio. Gl. fin. in cit. §. item Lex. Pirh. l. c. & hodie loco deportationis bannum, seu excommunicatio Imperialis; quæ reus vis publicæ constituitur extra protectionem & communitatem Imperii, tam quòd

quod ad personam, quam quod ad res. Mynsing. in §. nem Lex Julia de vi publ. Inst. de publ. Jud. n. 3. & si præter rapinam torquent, vulnerant vel occidunt, pœna illorum est rota, cui vivi imponuntur, & quandoque cadavera reorum, observatâ cuiusque loci consuetudine. cit. Cozst. crim. a. 130. §. 137. Carpz. pract. crim. q. 90. n. 12. Haunold. Tom. 6. de J. & J. tr. 2. n. §. 37. Illud tamen notati potest cum Carpz. q. 91. Brunnem. ad L. 28. ff. de pœnis. n. 8. ob rapinam (intellige simplicem) non faciliè ad pœnam capitis deveniendum, attendendamque ætatem, causam, occasionemque rapinæ, & num crimen attentatum tantum, an verò consummatum.

Quæst. 316. Quæ pœnæ jure ecclesiastico statuta sunt raptoribus rerum?

1. Resp. Primò: Præcipua est eorum excommunicatio inferenda per sententiam Episcopi loci, ubi commissâ rapina, aut alterius Prælati exercentis ibidem jurisdictionem, etsi raptor sit alterius diocesis. A qua excommunicatione non est absolvendus, antequam plenè satisfecerit ei, aut caverit de satisfaciendo ei, à quo rapuit. c. 1. h. t. neque à proprio Episcopo, extra cujus diocesis deliquit, sed remittendus ad Episcopum vel Prælatum excommunicantem, utpote cujus jurisdictioni ob delictum in ejus territorio commissum subicitur. cit. c. 1. Idque pro foro externo, seu contentioso, in foro siquidem pœnitentiæ interno non subicitur quis præcisè ratione delicti in ejus territorio commissi, sed ratione alterius jurisdictionis ipsi aliunde competentis, cujus disparitatis rationem hanc dat Pirh. h. t. n. 34. quod in foro contentioso imponatur pœna reo, ut satisfiat Reipublicæ læsæ ob scandalum illi datum, ideòque pœna imponitur in loco, ubi commissum delictum, absolvendusque ab eo, qui jurisdictionem spiritualem exercet, in foro verò pœnitentiæ imponatur pœna seu pœnitentia, ut satisfiat DEO læsæ, adòque à proprio Judice imponenda, & à Sacerdote proprio loco DEI remittenda. c. omnis, de pœnit. & remiss. Abb. in cit. c. 1. h. t. n. 4. Altera pœna est, quod, si raptor in ipsa rapina interficiatur, aut ante obitum noluit satisfacere, cum posset, privetur sepultura ecclesiastica, Ecclesiæque & fidelium suffragiis, & orationibus publicis. c. super eo, h. t. Secus est, si quis in vita, cum potuit, satisfacere noluit, in extremis tamen constitutus satisfecit; huic enim neque pœnitentia, neque sepultura deneganda. cit. c. super eo. §. vers. si verò, h. t. quin etiam ei, qui in vita noluit pœnitere, nec satisfacere, sed fuit obstinatus, (qualis dicitur, qui sæpe opportunitatem & facultatem restituendi habuit, & admonitus, vel etiam excommunicatus, satisfacere contempsit, ut Host. in cit. c. v. obstinata.) in morte tamen pœnitet, & veller satisfacere, sed non potest, nec etiam securitatem de satisfaciendo potest dare, deneganda non est pœnitentia, absolutio, sepultura occulta, sed solum publica, & solennis reconciliatio & sepultura, cui proinde nullus Clericorum interesse debet, juxta cit. c. super eo. §. qui autem. unde etiam ex hoc §. à contrario sensu colligitur, quod, dum raptor non fuit obstinatus, sed ante mortem & in vita libenter voluit satisfacere, non tamen potuit, quia ad pauperiam redactus, huic deneganda non est publica & solennis absolutio, sepeliendusque in Ecclesia, ejusque sepultura interesse possunt Clerici. ita Pirh. h. t. n. 36. si verò raptor in mortis periculo constitutus satisfacere promisit, ac dein convalescens ante satisfactionem, quam facere potuisset,

decedat, neganda est ei sepultura, & hæredes ad satisfactionem compellendi. Sylv. v. rapina. q. 1. not. 2. uti etiam, (etsi aliàs regulariter absolvatur à peccato, nullaque pœnâ mulctetur, qui satisfacere non potuit) qui in vita obstinatus fuit, in morte pœnitens, sed satisfacere non valens, privandus adhuc est sepultura in Ecclesia, non tamen in Cœmeterio, ita tamen, ut nec ibi ejus sepultura interesse possint Clerici, sicque statutum specialiter in odium rapinæ. Abb. in c. super eo, in fine. Diaz, in pract. can. c. 110. num. 4. Wicltu. h. t. num. 37. Porro hæc statuta per cit. c. super eo. intelligenda sunt de raptore publico, seu manifesto, id est, qui judicialiter convinci potest; occultus enim admitti potest ad pœnitentiam, viaticum & sepulturam, Host. & Abb. ad princ. cit. c. super eo. Sylv. l. c. not. 1. Pirh. n. 36. Tertia pœna raptorum, vel potiùs grassatorum itinera frequentata, publicisque stratas obsidentes & pervagantes, spoliando transeuntes, est, quod, si ad Ecclesias, aliisque loca sacra & religiosa confugientes, tanquam sacro Atlyo indigni, inde vi extrahi permittantur. Can. sicut antiquitus. 17. q. 4. c. inter alia de immunit. ecclesiast. Constit. Gregor. XIV. incipiente: Cum aliis. edita 28. Maij. 1591. Quarta pœna Clericorum raptorum, vel participantium cum eis in rapina, est irreparabilis eorum depositio ab Ordine, & privatio beneficiorum, c. at si Clerici. de judic. Abb. l. c. n. 2. Diaz, l. c. n. 2. non quidem ipso jure illata, sed per judicem inferenda. Suar. de censur. d. 42. §. 5. n. 6. in fine. Pirh. cit. n. 37. Barb. in cit. c. super eo. n. 5. Item eorum pœna est, quod recipere prohibeantur elemosynam à raptoribus. Suar. Tom. 1. de relig. tr. 2. L. 1. c. 6. num. 6. Barb. l. c. n. 3. Pirh. l. c.

2. Resp. Secundò: Specialiter excommunicantur excommunicatione per sententiam ferendam, nullaque reservatam, Barb. in c. 3. h. t. n. 6. qui mercatores, aliòque Christianos negotiationis gratiâ, aut ob alias justas & honestas causas navigio vectos rapiunt, aut rebus suis spoliunt. c. excommunicati. h. t. c. super eo. Host. ibid. in princ. Abbas num. 1. excommunicationem tamen Bullæ Cænæ, aut c. 3. h. t. non incurrere, qui principaliter discunt per maria animo negotia, vel mercimonia cum amicis gerendi, vel etiam belli, sive justis, sive injustis exercendi, etiamsi incidenter, & casu quandoque prædentur; cum non censeantur piratæ, sed injusti bellatores, ait Pirh. n. 40. citatis Nav. man. c. 27. n. 59. Suar. d. 21. §. 2. n. 24. Mol. Tom. 3. de just. tr. 2. d. 694. n. 3. Excommunicationem verò reservatam Papæ ipso jure vi Bullæ Cænæ incurrunt spoliantes Christianos Catholicos naufragium passos bonis cujuscunque generis in litora quorumcunque marium, aut ab aliis subrepta recipiunt, nullo privilegio aut consuetudine, aliòve prætextu obstante. c. super eo. §. illi etiam hic. junctâ Gl. v. noverint. Saktem postquam moniti non restituerint, ubi possunt. Suar. de censur. d. 21. §. 2. n. 26. in fine. Navar. man. 27. num. 118. Gonz. in cit. c. n. 9. Excusantur autem ab hac excommunicatione, qui talia naufragantem bona accipiunt non animo convertendi in usum suum, sed restituendi ea domino, ubi habebitur ejus notitia; item si ignorent, esse bona naufragantium; tunc enim, etsi nolint restituere, non incurrunt excommunicationem. Item si essent bona, quæ dominus pro delictis haberet, omni spe recuperandi amissâ, utpote, quæ sunt primò occupantis, secus, si projecta in mare alleviandæ navis gratiâ; horum enim dominium